

คำวินิจฉัยของ นายอรรถ หวังอ้อมกลาง ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

ที่ ๓๕/๒๕๔๖

วันที่ ๑๔ ตุลาคม ๒๕๔๖

เรื่อง นายทะเบียนพรรคการเมืองขอให้มีคำสั่งยุบพรรคไทยเสรี

ข้อเท็จจริงได้ความว่า นายทะเบียนพรรคการเมืองได้รับแจ้งการจัดตั้งพรรคไทยเสรีตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๑๔ ไว้ในทะเบียนพรรคการเมือง เมื่อวันที่ ๑๒ มิถุนายน ๒๕๔๕ พรรคไทยเสรีมีหนังสือ ลงวันที่ ๘ พฤษภาคม ๒๕๔๖ ส่งรายงานการประชุมใหญ่สามัญประจำปี ๒๕๔๕/๒๕๔๖ เมื่อวันที่ ๑๕ เมษายน ๒๕๔๖ ซึ่งแจ้งการเปลี่ยนแปลงนโยบายพรรคไทยเสรี เปลี่ยนแปลงข้อบังคับพรรคไทยเสรี และขยายระยะเวลาการดำรงตำแหน่งของคณะกรรมการบริหารพรรค สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งได้ตรวจสอบเอกสารที่พรรคไทยเสรีแจ้งต่อนายทะเบียนแล้วเห็นว่า ยังไม่ครบถ้วนถูกต้อง และมีข้อสังเกตว่าลายมือชื่อตามบัญชีรายชื่อผู้เข้าร่วมประชุมสามัญประจำปีพรรคไทยเสรี เมื่อวันที่ ๑๕ เมษายน ๒๕๔๖ หลายราย มีลักษณะคล้ายกับลายมือของบุคคลเดียวกัน นายทะเบียนพรรคการเมืองใช้อำนาจตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๗ ให้หัวหน้าพรรคไทยเสรีจัดส่งคำชี้แจงและเอกสารเพิ่มเติมและมอบหมายให้สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำกรุงเทพมหานคร จังหวัดปัตตานี จังหวัดพิษณุโลก จังหวัดศรีสะเกษ และจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ซึ่งพรรคไทยเสรีแจ้งว่าผู้เข้าร่วมประชุมมีภูมิลำเนาอยู่ในจังหวัดดังกล่าวให้ดำเนินการตรวจสอบข้อเท็จจริงแทนนายทะเบียนพรรคการเมือง พรรคไทยเสรีขอผ่อนผันการส่งเอกสารไปเป็นภายในวันที่ ๑๑ กรกฎาคม ๒๕๔๖ เนื่องจากคอมพิวเตอร์ขัดข้องและต้องดำเนินการเรื่องทะเบียนสมาชิก และเมื่อวันที่ ๙ กรกฎาคม ๒๕๔๖ พรรคไทยเสรีได้ชี้แจงและส่งเอกสารเพิ่มเติม สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งได้ตรวจสอบการดำเนินกิจการของพรรคไทยเสรี ซึ่งแจ้งการเปลี่ยนแปลงนโยบายพรรค ข้อบังคับพรรคและการขยายระยะเวลาการดำรงตำแหน่งของคณะกรรมการบริหารพรรค ตามมติที่ประชุมใหญ่สามัญประจำปี ๒๕๔๕/๒๕๔๖ เมื่อวันที่ ๑๕ เมษายน ๒๕๔๖ ของพรรคไทยเสรี และจากการตรวจสอบข้อเท็จจริงของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดที่เกี่ยวข้อง ปรากฏว่าชื่อในบัญชีรายชื่อที่พรรคไทยเสรีแจ้งว่าเป็นผู้เข้าร่วมประชุมใหญ่สามัญประจำปี และส่งให้นายทะเบียนพรรคการเมือง จำนวน ๑๕ คน ไม่ได้เข้าร่วมประชุม ไม่ได้ลงลายมือชื่อ และผู้ที่ปรากฏชื่อในบัญชี รายชื่อจำนวน ๑๐ คน

ได้รับหนังสือประชุมเมื่อเลยกำหนดเวลาประชุมไปแล้ว ไม่ได้เข้าร่วมประชุมและไม่ได้ลงลายมือชื่อ เมื่อคณะกรรมการบริหารพรรคไทยเสรีซึ่งมีหน้าที่ดำเนินกิจการของพรรคการเมืองให้เป็นไปตามกฎหมายและข้อบังคับพรรคการเมือง ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๒๐ วรรคหนึ่ง บัญญัติไว้ กล่าวคือ พรรคไทยเสรีไม่ดำเนินการให้เป็นไปตามข้อบังคับพรรคไทยเสรี พ.ศ. ๒๕๔๕ ข้อ ๖๕ ข้อ ๗๐ ข้อ ๗๒ ข้อ ๗๓ และข้อ ๑๐๔ จึงเป็นการไม่ดำเนินการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๒๖ เมื่อพรรคไทยเสรีไม่ดำเนินการประชุมใหญ่เพื่อเปลี่ยนแปลงนโยบายพรรค ข้อบังคับพรรคและการขยายระยะเวลาการดำรงตำแหน่งของคณะกรรมการบริหารพรรค ซึ่งเป็นกิจการที่กำหนดให้พรรคการเมืองต้องดำเนินการโดยที่ประชุมใหญ่ของพรรค เป็นการไม่ดำเนินการตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๒๕ จึงเป็นการจงใจฝ่าฝืนพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๒๕ และมาตรา ๒๖ ซึ่งเป็นเหตุยุบพรรคการเมือง ตามมาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง (๕) นายทะเบียนพรรคการเมืองจึงยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญ ขอให้มีคำสั่งยุบพรรคไทยเสรีตามมาตรา ๖๕ วรรคสอง

ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาแล้ว มีคำสั่งให้รับคำร้องของนายทะเบียนพรรคการเมืองไว้พิจารณา วินิจฉัย พร้อมทั้งแจ้งนายทะเบียนพรรคการเมือง และส่งสำเนาคำร้องให้พรรคไทยเสรีในฐานะผู้ถูกร้อง เพื่อให้ยื่นคำชี้แจงแก้ข้อกล่าวหา

พิจารณาแล้วเห็นว่า ข้อเท็จจริงได้ความจากการตรวจสอบข้อเท็จจริงของนายทะเบียนพรรคการเมืองและคำรับของพรรคไทยเสรีว่า การประชุมใหญ่สามัญประจำปี ๒๕๔๕/๒๕๔๖ ของพรรคไทยเสรี เมื่อวันที่ ๑๕ เมษายน ๒๕๔๖ เป็นการประชุมเพื่อเปลี่ยนแปลงนโยบายพรรค ข้อบังคับพรรคและการขยายระยะเวลาการดำรงตำแหน่งของคณะกรรมการบริหารพรรค มีผู้เข้าร่วมประชุมไม่ถึง ๑๐๐ คน การดำเนินการประชุมของพรรคไทยเสรีไม่เป็นไปตามข้อบังคับพรรคไทยเสรี ถือว่าไม่ปฏิบัติให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๒๕ และมาตรา ๒๖ มีเหตุให้ยุบพรรคไทยเสรีได้ตามมาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง (๕) ศาลรัฐธรรมนูญขอที่จะสั่งให้ยุบพรรคไทยเสรีตามวรรคสอง

อาศัยเหตุผลดังกล่าว จึงสั่งให้ยุบพรรคไทยเสรี

นายอูระ หวังอ้อมกลาง

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ